

X Ka 446/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie X Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Chmielewski (spr.)

Sędziowie: SO Wanda Jankowska - Bebeszko

SO Bogusław Orzechowski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Michał Zborowski

przy udziale Prokuratora Grzegorza Jaremko

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2014 r.

sprawy **J. S., S. K. (1), M. J. (1), S. Ł. i J. Ł.**

oskarżonych o przestępstwa z art. 296 § 1 i 3 kk i in.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora oraz oskarżycieli posiłkowych A. G. i E. C.

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa

z dnia 25 listopada 2013 r., sygn. akt III K 2232/07

orzeka:

1. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że orzeczenie w części dotyczącej czynów opisanych w punktach III, IV, V, VIII, IX i XI uchyla i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 kpk postępowanie w tym zakresie wobec oskarżonych J. S., S. K. (1) i M. J. (1) umarza;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok uchyla i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie XVIII Wydział Karny.

Sygn. akt X Ka 446/14

UZASADNIENIE

J. S. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 1 stycznia 1998 roku do 30 listopada 2003 roku w W. będąc Prezesem Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku rzetelnego prowadzenia gospodarki Spółdzielni realizując zadania inwestycyjne polegające na budowie budynków wielorodzinnych oraz jednorodzinnych w lokalizacjach: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) bez zabezpieczenia środków na ich finansowanie z umów z przyszłymi lokatorami, bez rozeznania rynku co do popytu na mieszkania i przeprowadzenia analiz opłacalności, jak też dokonując dowolnego wyboru wykonawców wobec braku posiadania regulaminu wyboru oferentów na roboty i usługi, zaciągając kredyty bez zgody finansujących inwestycje z własnych środków członków Spółdzielni oraz wobec braku wydzielenia kont analitycznych rozliczenia danej inwestycji dokonując swobodnego przepływu środków finansowych przeznaczonych na konkretną inwestycje na inne zadania oraz przeznaczając inwestycje środki przeznaczone na

działalność eksploatacyjną, w tym fundusz remontowy – przez co wyrządził Spółdzielni Mieszkaniowej (...) szkodę majątkową w wielkich rozmiarach – w kwocie nie mniejszej niż 16 51 508, 37 zł.,

to jest o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k.,

II. w okresie od 6 listopada 1997 roku do 25 marca 1998 roku w W. działając wspólnie i w porozumieniu ze S. K. (1) i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wyrządził Spółdzielni Mieszkaniowej (...) szkodę majątkową w wielkich rozmiarach – 1 376 435 zł. poprzez umożliwienie nabycia działki numer (...) przy ulicy (...), planowanej przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) pod inwestycję , J. i S. Ł. od Spółdzielni (...) w dniu 17 marca 1998 roku za cenę 2 795 265 zł. przy wykorzystaniu pieniędzy pochodzących ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) – w celu jej odsprzedaży SM (...) w dniu 25 marca 1998 roku za cenę 4 171 700 zł.,

to jest o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k.,

III. w okresie od 1 stycznia 2001 roku do 21 marca 2001 roku daty bliżej nieustalonej w W. dopuścił do sporządzenia sprawozdania finansowego Spółdzielni Mieszkaniowej (...) za rok 2000 niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości poprzez nieujawnienie strat poniesionych na wykonywanych zadaniach inwestycyjnych, brak przyjętych zasad rachunkowości co do ustalenia procedury ewidencji rozliczania zadań inwestycyjnych, nieprawidłowe księgowanie i rozliczenie działalności zastępstwa inwestycyjnego, zawyżanie majątku Spółdzielni wartością mieszkań stanowiących własność spółdzielców posiadających własnościowe prawo do lokalu oraz nieprawidłowo prezentując wielkość kredytów inwestycyjnych doprowadziło do nierzetelnego informowania odbiorców sprawozdania o rzeczywistej sytuacji finansowej Spółdzielni,

to jest o czyn z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości

IV. w okresie od 1 stycznia 2002 roku do 31 marca 2002 roku daty bliżej nieustalonej w W. dopuścił do sporządzenia sprawozdania finansowego Spółdzielni Mieszkaniowej (...) za rok 2001 niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości w sposób jak w punkcie III,

to jest o czyn z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości

V. w dniu 30 czerwca 2003 roku w W. dopuścił do sporządzenia sprawozdania finansowego Spółdzielni Mieszkaniowej (...) za rok 2002 niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości w sposób jak w punkcie III,

to jest o czyn z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości.

S. K. (1) został oskarżony o to, że:

VI. w okresie od 1 stycznia 1998 roku do 31 marca 2002 roku w W. będąc Zastępcą Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku rzetelnego prowadzenia gospodarki Spółdzielni realizując zadania inwestycyjne polegające na budowie budynków wielorodzinnych oraz jednorodzinnych w lokalizacjach: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) bez zabezpieczenia środków na ich finansowanie z umów z przyszłymi lokatorami, bez rozeznania rynku co do popytu na mieszkania i przeprowadzenia analiz opłacalności, jak też dokonując dowolnego wyboru wykonawców wobec braku posiadania regulaminu wyboru oferentów na roboty i usługi, zaciągając kredyty bez zgody finansujących inwestycje z własnych środków członków Spółdzielni oraz wobec braku wydzielenia kont analitycznych rozliczenia danej inwestycji dokonując swobodnego przepływu środków finansowych przeznaczonych na konkretną inwestycję na inne zadania oraz przeznaczając inwestycje środki przeznaczone na działalność eksploatacyjną, w tym fundusz remontowy – przez co wyrządził Spółdzielni Mieszkaniowej (...) szkodę majątkową w wielkich rozmiarach – w kwocie nie mniejszej niż 16 51 508, 37 zł.,

to jest o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k.,

VII. w okresie od 6 listopada 1997 roku do 25 marca 1998 roku w W. działając wspólnie i w porozumieniu z J. S. i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wyrządził Spółdzielni Mieszkaniowej (...) szkodę majątkową w wielkich rozmiarach – 1 376 435 zł. poprzez umożliwienie nabycia działki numer (...) przy ulicy (...), planowanej przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) pod inwestycję , J. i S. Ł. od Spółdzielni (...) w dniu 17 marca 1998 roku za cenę 2 795 265 zł. przy wykorzystaniu pieniędzy pochodzących ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) – w celu jej odsprzedaży SM (...) w dniu 25 marca 1998 roku za cenę 4 171 700 zł.,

to jest o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k.,

VIII. w okresie od 1 stycznia 2001 roku do 31 marca 2001 roku daty bliżej nieustalonej w W. dopuścił do sporządzenia sprawozdania finansowego Spółdzielni Mieszkaniowej (...) za rok 2000 niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości poprzez nieujawnienie strat poniesionych na wykonywanych zadaniach inwestycyjnych, brak przyjętych zasad rachunkowości co do ustalenia procedury ewidencji rozliczania zadań inwestycyjnych, nieprawidłowe księgowanie i rozliczenie działalności zastępstwa inwestycyjnego, zawyżanie majątku Spółdzielni wartością mieszkań stanowiących własność spółdzielców posiadających własnościowe prawo do lokalu oraz nieprawidłowo prezentując wielkość kredytów inwestycyjnych doprowadziło do nierzetelnego informowania odbiorców sprawozdania o rzeczywistej sytuacji finansowej Spółdzielni,

to jest o czyn z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości

IX. w okresie od 1 stycznia 2002 roku do 31 marca 2002 roku daty bliżej nieustalonej w W. dopuścił do sporządzenia sprawozdania finansowego Spółdzielni Mieszkaniowej (...) za rok 2001 niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości w sposób jak w punkcie VIII,

to jest o czyn z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości,

M. J. (1) została oskarżona o to, że:

X. w okresie od 1 stycznia 1998 roku do 19 czerwca 2002 roku w W. będąc Zastępcą Prezesa, a następnie Członkiem Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) nie dopełniła ciążącego na niej obowiązku rzetelnego prowadzenia gospodarki Spółdzielni realizując zadania inwestycyjne polegające na budowie budynków wielorodzinnych oraz jednorodzinnych w lokalizacjach: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) bez zabezpieczenia środków na ich finansowanie z umów z przyszłymi lokatorami, bez rozeznania rynku co do popytu na mieszkania i przeprowadzenia analiz opłacalności, jak też dokonując dowolnego wyboru wykonawców wobec braku posiadania regulaminu wyboru oferentów na roboty i usługi, zaciągając kredyty bez zgody finansujących inwestycje z własnych środków członków Spółdzielni oraz wobec braku wydzielenia kont analitycznych rozliczenia danej inwestycji dokonując swobodnego przepływu środków finansowych przeznaczonych na konkretną inwestycję na inne zadania oraz przeznaczając inwestycje środki przeznaczone na działalność eksploatacyjną, w tym fundusz remontowy – przez co wyrządziła Spółdzielni Mieszkaniowej (...) szkodę majątkową w wielkich rozmiarach – w kwocie nie mniejszej niż 16 51 508, 37 zł.,

to jest o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k.,

XI. w okresie od 1 stycznia 2001 roku do 31 marca 2001 roku daty bliżej nieustalonej w W. dopuścił do sporządzenia sprawozdania finansowego Spółdzielni Mieszkaniowej (...) za rok 2000 niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości poprzez nieujawnienie strat poniesionych na wykonywanych zadaniach inwestycyjnych, brak przyjętych zasad rachunkowości co do ustalenia procedury ewidencji rozliczania zadań inwestycyjnych, nieprawidłowe księgowanie i rozliczenie działalności zastępstwa inwestycyjnego, zawyżanie majątku Spółdzielni wartością mieszkań stanowiących własność spółdzielców posiadających własnościowe prawo do lokalu oraz nieprawidłowo prezentując wielkość kredytów inwestycyjnych doprowadziło do nierzetelnego informowania odbiorców sprawozdania o rzeczywistej sytuacji finansowej Spółdzielni,

to jest o czyn z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości

S. Ł. i J. Ł. zostali oskarżeni o to, że:

XII. w okresie od 6 listopada 1997 roku do 25 marca 1998 roku w W. działając wspólnie i w porozumieniu oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielili pomocy członkom zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...): J. S. i T. K. w wyrządzeniu w/w Spółdzielni szkody majątkowej w wielkich rozmiarach – 1 376 435 zł. poprzez nabycie działki numer (...) przy ulicy (...) planowanej przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) pod inwestycje za pochodzące ze Spółdzielni środki pieniężne w dniu 17 marca 1998 roku za cenę 2 795 265 zł. od Spółdzielni (...), a następnie jej odsprzedaży SM (...) w dniu 25 marca 1998 roku za cenę 4 171 700 zł.,

to jest o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 i 3 k.k.

Wyrokiem z dnia 25 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie uniewinnił wszystkich oskarżonych od stawianych im zarzutów i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku na niekorzyść oskarżonych wniósł Prokurator oraz oskarżyciele posiłkowi.

Prokurator w środzku odwoławczym podniósł naruszenie przepisów prawa procesowego mogące mieć wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

- art. 193 § 1 k.p.k. i art. 201 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 4 k.p.k. polegające na dokonaniu przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych wymagających wiadomości specjalnych w oparciu o samodzielną ocenę dowodów w wyjaśnieniu, zeznaniach i dokumentów przy jednoczesnym uznaniu opinii biegłej za niewiarygodną,

- art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na poczynieniu przez Sąd Rejonowy wadliwej oceny dowodów i niepełnym w tym zakresie uzasadnieniu wyroku.

W apelacji oskarżyciela publicznego zaskarżonemu wyrokowi zarzucono również liczne błędy w ustaleniach faktycznych dokonanych przez Sąd a quo, które skutkowały uniewinnieniem oskarżonych.

W konkluzji Prokurator wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie uniewinnienia oskarżonego J. S. od popełnienia czynów z punktu III, IV i V aktu oskarżenia, w zakresie uniewinnienia oskarżonego S. K. (1) od popełnienia czynów w punktu VIII i IX aktu oskarżenia oraz w zakresie uniewinnienia M. J. (1) od popełnienia czynu z punktu XI aktu oskarżenia, to jest czynów wyczerpujących znamiona przestępstwa z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości i umorzenie postępowania w tym zakresie wobec przedawnienia karalności,

- uchylenie zaskarżonego wyroku w pozostałej części.

Oskarżyciele posiłkowi w jednobrzmiących apelacjach podnieśli zarzuty:

- błędy w ustaleniach faktycznych poprzez dokonanie ustaleń nieodzwierciedlających zarzutu z punktu II, VII, X i XII aktu oskarżenia,

- naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 171 § 1 k.p.k. poprzez przerywanie przesłuchania świadka E. C., art. 148 § 2 k.p.k. poprzez brak należytej kontroli nad treścią protokołu z przesłuchania świadka E. C., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 6 ust. 3 Ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych poprzez przyjęcie, że oskarżeni J. S. i S. K. (1) mieli prawo przeznaczyć środki z fundusze remontowego na cele nie dotyczące remontów, art. 7 k.p.k. w zw. z art. 48 i 54 Ustawy Prawo spółdzielcze poprzez bezkrytyczne przyjęcie, że członek Zarządu może nie odpowiadać za podpisane przez siebie dokumenty, art. 7 k.p.k. poprzez niewłaściwą i niezgodną z zasadami doświadczenia życiowego ocenę zeznań świadków, art. 167 k.p.k. poprzez zaniechanie inicjatywy dowodowej Sądu w sytuacji, gdy obiektywność i rzetelność opinii biegłej wzbudziła wątpliwości Sądu.

We wnioskach oskarżyciele posiłkowi wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku we wskazanym zakresie i orzeczenie odmiennie co do istoty sprawy bądź uchylenie wyroku we wskazanym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Mokotowa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesione apelacje okazały się zasadne, przy czym uchylenie wyroku nastąpiło głównie w oparciu o zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych.

Na wstępie wskazać należy, że dokonując kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia Sąd Odwoławczy nie dopatrywał się uchybień, które skutkowałyby uchyleniem wyroku niezależnie od granic środka odwoławczego i podniesionych zarzutów.

W pierwszej kolejności zasadnym jest odniesienie się do zarzutów zawartych w apelacji Prokuratora, a odnoszących się do czynów z punktu III, IV, V, VIII, IX i XI aktu oskarżenia, zakwalifikowanych z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości.

W tym zakresie apelacja Prokuratora była oczywiście zasadna. Analiza akt sprawy wskazuje, że Sąd a quo dokonał błędnych ustaleń faktycznych w zakresie zarzutów z art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości. Z uzasadnienia wyroku wynika, że w ocenie Sądu Rejonowego za uniewinnieniem oskarżonych od tych zarzutów przemawiał fakt, iż nie sporządzali oni sprawozdań finansowych, a jedynym dowodem poddającym w wątpliwość rzetelność oraz prawidłowość tych sprawozdań jest opinia biegłej B. R., która przez Sąd została uznana za niewiarygodną. Z takim tokiem rozumowania Sądu pierwszej instancji nie sposób się zgodzić. W tym zakresie rację ma Prokurator wskazując, że argumentacja wskazana w uzasadnieniu nie jest wystarczająca dla uznania, że oskarżeni nie wiedzieli o tym, że sprawozdania finansowe były wadliwe w rozumieniu art. 77 pkt 2 Ustawy o rachunkowości. Jako członkowie Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) de facto kierowali jej działalnością, a zatem mieli wiedzę na temat kosztów ponoszonych przez Spółdzielnię w związku z prowadzonymi inwestycjami, lokali na których zostało ustanowione prawo własności oraz kondycji finansowej Spółdzielni. W związku z powyższym zdaniem Sądu Odwoławczego Sąd a quo nie dokonał ustaleń faktycznych, które w przypadku zaistnienia negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w postaci przedawnienia karalności, umożliwiałyby w następstwie kontroli instancyjnej utrzymanie wyroku uniewinniającego w tym zakresie.

Konsekwencją powyższego było uchylenie przez Sąd Okręgowy zaskarżonego wyroku w odniesieniu do czynów z punktu III, IV, V, VIII, IX i XI i umorzenie postępowania w tym zakresie na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. Nie ulega bowiem wątpliwości w oparciu o przepisy art. 101 § 1 pkt 4 kk i art. 102 kk, że w stosunku do czynów popełnionych w 2001 roku, 2002 roku oraz 2003 roku dziesięcioletni okres przedawnienia karalności już upłynął.

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy odnie się do pozostałych zarzutów zawartych w apelacji oskarżyciela publicznego, które skutkowały uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania sądowni pierwszej instancji.

Nie sposób odmówić trafności zarzutom błędów w ustaleniach faktycznych wskazanym przez Prokuratora. W ocenie Sądu Odwoławczego również zarzut obrazy prawa procesowego, a mianowicie art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. zmierzał do podważenia ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd a quo. Zarzuty wskazane w apelacji koncentrują się na dokonaniu przez Sąd Rejonowy błędów w ustaleniach faktycznych odnoszących się do wypełnienia znamion przestępstwa z art. 296 § 1 i 3 k.k. przez oskarżonych J. S., S. K. (1) oraz M. J. (1), możliwości bycia podmiotem przestępstwa przez S. K. (1), okoliczności zakupu przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) działki numer (...) przy ulicy (...) w W. oraz rzeczywistej roli oskarżonych S. i J. Ł. w transakcji sprzedaży owej działki.

Analiza akt postępowania prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji pomimo przeprowadzenia wszystkich dowodów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia dokonał błędnych ustaleń faktycznych.

Rację ma skarżący wskazując na błędne ustalenie przez Sąd a quo, że zachowania oskarżonych J. S., S. K. (1) i M. J. (1) nie stanowiły niegospodarności, o której stanowi art. 296 § 1 k.k., a jedynie było to działanie w ramach dozwolonego ryzyka gospodarczego, które było ukierunkowane na osiągnięcie korzyści majątkowych dla Spółdzielni Mieszkaniowej (...). W tym miejscu wskazać należy, na co również słusznie zwrócił uwagę skarżący, że głównym celem działalności spółdzielni mieszkaniowych nie jest osiąganie zysku a zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych i innych potrzeb członków oraz ich rodzin, przez dostarczanie członkom samodzielnych lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych, a także lokali o innym przeznaczeniu (art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych). Analiza uzasadnienia Sądu I instancji wskazuje, że Sąd ten w ogóle nie rozważył charakteru działań podejmowanych przez oskarżonych w kontekście głównego celu działalności spółdzielni. Nie ulega wątpliwości, że Spółdzielnia Mieszkaniowa może podejmować działalność gospodarczą, jednakże nie może to mieć negatywnego wpływu na realizowanie głównego celu, jakim jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków Spółdzielni.

W ocenie Sądu Odwoławczego błędne jest także zapatrywanie Sądu Rejonowego, według którego S. K. (1) nie mógł być podmiotem przestępstwa z art. 296 § 1 k.k., gdyż jako członek zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) miał zakres obowiązków nie obejmujący spraw związanych z prowadzonymi inwestycjami. Zauważyć należy, że art. 48 § 1 Ustawy z dnia 19 września 1982 roku Prawo Spółdzielcze nakłada na zarząd spółdzielni obowiązek kierowania działalnością spółdzielni i reprezentowanie jej za zewnątrz. Z brzmienia art. 296 § 1 k.k. wynika jednoznacznie, że dla przypisania popełnienia przestępstwa z tego artykułu wystarczające jest, że na danej osobie ciąży obowiązek z mocy ustawy.

Sąd Rejonowy odnośnie zarzutów dotyczących zakupu przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) działki numer (...) przy ulicy (...) w W. również poczynił błędne ustalenia faktyczne. Uzasadnienie Sądu I instancji w tym zakresie wskazuje na nielogiczne i sprzeczne rozumowanie Sądu. Sąd najpierw wskazuje, że sprzedaż powyższej działki przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) małżeństwu Ł. nastąpiła w wyniku uprzednio zawartej umowy przedwstępnej, a następnie że umowa przyrzeczona jednak nie została zawarta (k. 7643). Ponadto Sąd Rejonowy skoncentrował się na fackie uzyskania przez

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej (...) zgody na zakup działki od Rady Nadzorczej Spółdzielni i w ogóle nie wziął pod uwagę okoliczności towarzyszących transakcji, jak na przykład dat przelewów dokonanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) na rzecz małżeństwa Ł., przy czym pierwszy przelew zatytułowany: „I rata zaliczki” na kwotę 344.800,00 zł został dokonany 10 listopada 1997 roku, podczas gdy uchwała Rady Nadzorczej została podjęta dnia 19 listopada 1997 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego zasadny był również zarzut Prokuratora wskazujący na obrazę przepisów postępowania mogącą mieć wpływ na treść wyroku a mianowicie art. 193 § 1 k.p.k. i art. 201 k.p.k. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku jednoznacznie wynika, że Sąd a quo uznał opinię biegłej B. R. za nieobiektywną, niepełną i niejasną, a w konsekwencji za niewiarygodną. Pomimo dokonania takiej oceny Sąd Rejonowy nie dopuścił dowodu z opinii innego biegłego ani nie dopuścił dowodu z uzupełniającej opinii, co w niniejszej sprawie powinno było nastąpić. W tym zakresie argumentacja przedstawiona w apelacji oskarżyciela publicznego zasługuje na aprobatę. Powyższe postępowanie Sądu I instancji niewątpliwie było błędne i stanowiło obrazę powołanych przepisów postępowania karnego i miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bowiem Sąd a quo w istocie samodzielnie dokonał ustaleń faktycznych w zakresie, w którym było wymagana wiedza specjalistyczna.

Odnosząc się do apelacji oskarżycieli posiłkowych wskazać należy, że okazały się one w części zasadne w tym sensie, że skutkowały uchynieniem części zaskarżonego wyroku. Jak już wyżej wskazano za zasadny należało uznać zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w odniesieniu do okoliczności dotyczących nabycia przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) działki numer (...) przy ulicy (...) w W.. Jako zarzut błędu w ustaleniach faktycznych Sąd potraktował także zarzuty wymienione w punktach 4-6 apelacji, które są w zasadzie tożsame w zarzutami podniesionymi przez Prokuratora omówionymi powyżej.

Nawiązując do pozostałych zarzutów wskazać należy, że zgodnie z art. 438 pkt 2 k.p.k. obraza prawa procesowego może być podstawą do uchylenia bądź zmiany zaskarżonego wyroku jedynie wówczas, gdy mogła mieć wpływ na treść

wyroku. W związku z powyższym jako niezasadne Sąd Okręgowy uznał zarzuty naruszenia art. 171 § 1 k.p.k., art. 148 § 2 k.p.k., art. 167 k.p.k., bowiem skarżący nie wykazał jaki wpływ naruszenie tych przepisów mogło mieć na treść zaskarżonego wyroku.

Mając powyższe na uwadze koniecznym było uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej zarzutów I, II, VI, VII, X i XII aktu oskarżenia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W związku z tym, że oskarżonym zarzucono popełnienie czynów z art. 296 § 3 k.k. to zgodnie z art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k. Sędem właściwym do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest obecnie Sąd Okręgowy w Warszawie XVIII Wydział Karny. Właściwość sądu pierwszej instancji uległa zmianie po nowelizacji art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k. Ustawą z dnia 20 maja 2010 roku o zmianie ustawy - kodeks karny, ustawy o policji, ustawy - przepisy wprowadzające kodeks karny oraz ustawy - kodeks postępowania karnego, która weszła w życie 8 września 2010 roku.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji powinien przeanalizować cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i ocenić go zgodnie z wymogami stawianymi przez art. 7 k.p.k., a w przypadku uznania, że opinia biegłej jest niejasna, nierzetelna bądź niepełna koniecznym będzie rozważenie uzupełnienia opinii bądź powołania nowego biegłego. Sąd Okręgowy podczas ponownego rozpoznania sprawy, zgodnie z art. 442 § 2 k.p.k., będzie mógł przestać na ujawnieniu zeznań świadków, których ponowne przesłuchanie uzna za zbędne.

Na marginesie wskazać należy, że Sąd Okręgowy przystępując do rozpoznania niniejszej sprawy winien rozważyć, podniesioną przez obrońców podczas rozprawy apelacyjnej, kwestię dotyczącą statusu oskarżycieli posiłkowych w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.